

การเปิดรับสื่อมวลชน กับจำนวนบุตรที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (independent variables) คือ การเปิดรับสื่อมวลชน กับตัวแปรตาม (dependent variables) คือ จำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีที่ทำการศึกษา สำหรับการเปิดรับสื่อมวลชนซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ คือ ดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนที่ถูกสร้างขึ้นมาดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งเป็นดัชนีภาพรวมของการเปิดรับสื่อมวลชนทุกประเภทของสตรี โดยจะศึกษาถึงความแตกต่างของความถี่ของการเปิดรับสื่อมวลชนว่ามีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีหรือไม่อย่างไร โดยจะศึกษาไปพร้อม ๆ กับตัวแปรทดสอบทางด้านประชากร สังคม และ เศรษฐกิจ ด้วย เพื่อดูว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรเหล่านี้เปลี่ยนแปลงหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร

ในตารางที่ 6 เกี่ยวกับจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรี กับการเปิดรับสื่อมวลชน พบว่าดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ การเปิดรับสื่อมวลชนของสตรีที่สมรสแล้วมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการ กล่าวคือ สตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนมาก จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยที่สุด คือ 3.04 คน ในขณะที่สตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อยจะมีบุตรที่ต้องการมากที่สุดคือ 3.82 คน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนมากมีโอกาสที่จะได้รับข่าวสาร ความรู้ บันเทิงต่าง ๆ ได้มากกว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อย จึงทำให้สตรีกลุ่มนี้มีข้อมูล ความรู้ เป็นเหตุผลในการตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนบุตรที่ต้องการได้ดีกว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนที่น้อยกว่า

ตารางที่ 6 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน

ดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน	จำนวนบุตรที่ต้องการ	
มาก	3.04	(401)
ปานกลาง	3.46	(708)
น้อย	3.82	(251)
รวม	3.40	(1,360)

จากตารางที่ 7 เมื่อนำระดับการศึกษาของสตรีเข้ามาเป็นตัวแปรเงื่อนไข และดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนเป็นตัวแปรอิสระ โดยมีจำนวนบุตรที่ต้องการเป็นตัวแปรตามพบว่าดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการ โดยในทุกกลุ่มของสตรีแต่ละระดับการศึกษาสตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนน้อย กล่าวคือ สตรีในกลุ่มที่มีการศึกษา ป.4 สตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนมากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.11 คน ในขณะที่สตรีเปิดรับสื่อมวลชนปานกลาง และน้อย จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.48 และ 3.71 คน ตามลำดับ ซึ่งสตรีในกลุ่มระดับการศึกษาอื่นก็มีความสัมพันธ์ในทำนองเดียวกัน

และสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนมากและมีระดับการศึกษาสูงจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อยและมีระดับการศึกษาต่ำ ซึ่งจากในตารางที่ 7 นี้ได้พบว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนมาก และมีระดับการศึกษา ป.5 ขึ้นไป มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.73 คน ในขณะที่สตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อย และมีระดับการศึกษาต่ำ คือไม่ได้เรียนถึง ป.3 จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 4.41 คน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า สตรีที่มีระดับการศึกษาต่ำ และมีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อยมีความแตกต่างในแง่ของการรับข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ ในการที่จะนำมาตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งจำนวนบุตรที่ต้องการด้วย

ตารางที่ 7 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนและระดับการศึกษา

ดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน	ระดับการศึกษาของสตรี				รวม
	ไม่ได้เรียน-ป.3	ป.4	ป.5		
มาก	3.00 (17)	3.11 (316)	2.73 (66)		3.05 (399)
ปานกลาง	3.37 (93)	3.48 (598)	3.08 (13)		3.84 (704)
น้อย	4.41 (49)	3.71 (199)	ก*		3.84 (249)
รวม	3.65 (159)	3.42 (1,113)			3.41 (1,352)

ก* กลุ่มตัวอย่างต่ำกว่า 5.

สำหรับ เรื่องรายได้ของสตรี เมื่อนำมาเป็นตัวแปรเงื่อนไข พบว่า ในทุกระดับรายได้ ยังคงมีความแตกต่างในเรื่องจำนวนบุตรที่ต้องการคือ เมื่อพิจารณากับดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน ยังคงพบว่า สตรีที่มีดัชนีเปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อย ในตารางที่ 8 กลุ่มสตรีที่มีรายได้สูง คือ 20,000 บาทขึ้นไปต่อปี พบว่า สตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.20 คน ในขณะที่สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนปานกลาง และมีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่า คือ 3.51 คน และ 4.09 คน ตามลำดับ ซึ่งความสัมพันธ์ในลักษณะนี้พบในทุกกลุ่มรายได้ เช่น กลุ่มสตรีที่มีรายได้ 5,001-19,999 บาทต่อปี สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.22 คน และสตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนปานกลางและน้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.37 คน และ 3.84 คน ตามลำดับ

และจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมาก และมีรายได้ของสามีสูงจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อยและรายได้ของสามีต่ำ โดยจากตารางที่ 8 ยังพบว่า กลุ่มสตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมากและมีรายได้สูง คือ 20,000 บาทต่อปีขึ้นไป มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.20 คน ในขณะที่สตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนน้อยและรายได้ของสามี 5,000 บาทต่อปี มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.87 คน ในเรื่องนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อมีการยกระดับการครองชีพหรือรายได้สูงขึ้นเท่าใดและได้รับข่าวสารความรู้จากสื่อมวลชนมากขึ้นเท่าใด สตรีก็จะยอมรับขนาดครอบครัวหรือจำนวนบุตรที่ต้องการลดลง

ตารางที่ 8 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนและระดับรายได้ของสามี

ดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน	รายได้สามี						รวม
	ต่ำกว่า 5,000	5,001-19,999	20,000 ⁺				
มาก	3.02 (55)	3.22 (92)	3.20 (137)	3.17	(584)		
ปานกลาง	3.59 (178)	3.37 (237)	3.51 (150)	3.48	(565)		
น้อย	3.87 (69)	3.84 (104)	4.09 (47)	3.90	(220)		
รวม	3.55 (302)	3.45 (433)	3.46 (334)	3.48	(1,069)		

เกี่ยวกับลักษณะสถานที่ทำงานของสตรี ซึ่งอาจจะทำให้ทัศนคติและการรับรู้ข่าวสาร เรื่องราวต่าง ๆ ของสตรีมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสตรีที่ทำงานนอกร้านอาจมีโอกาส และระยะเวลาในการติดต่อโลกภายนอกได้ดีกว่าสตรีที่ทำงานในบ้าน ในตารางที่ 9 พบว่า สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมาก มีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อย กล่าวคือ ในกลุ่มสตรีที่ทำงานในบ้าน พบว่า สตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนมากมี จำนวนบุตรที่ต้องการต่ำ คือ 3.25 คน ในขณะที่สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนปานกลาง และน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการสูงกว่าคือ 3.55 คน และ 4.31 คนตามลำดับ ซึ่งเช่นเดียวกับกลุ่มสตรี ที่ทำงานนอกร้าน ก็พบว่า สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.17 คน ในขณะที่สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน ปานกลางและน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการสูงกว่า คือ 3.50 คน และ 3.87 คน ตามลำดับ

และจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนมากและทำงานนอกร้าน จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อยและทำงานในบ้าน โดยจาก ตารางที่ 9 ดังกล่าว พบว่า สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมากและทำงานนอกร้านมีจำนวนบุตร ที่ต้องการ 3.17 คน ซึ่งน้อยกว่าสตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนน้อย และทำงานในบ้าน ซึ่งมีจำนวนบุตร ที่ต้องการ 4.31 คน

ตารางที่ 9 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนและสถานที่ทำงาน

ดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน	สถานที่ทำงาน		รวม
	ในบ้าน	นอกร้าน	
มาก	3.25 (90)	3.17 (202)	3.18 (242)
ปานกลาง	3.55 (40)	3.50 (505)	3.51 (545)
น้อย	4.31 (13)	3.87 (180)	3.90 (193)
รวม	3.53 (93)	3.50 (887)	3.50 (980)

เมื่อศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีโดยใช้อายุปัจจุบันของสตรีเป็นตัวแปรเงื่อนไข ดังปรากฏผลในตารางที่ 10 พบว่า สตรีในทุกกลุ่มอายุผู้ที่มีระดับดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อย ตัวอย่างเช่นในกลุ่มสตรีที่มีอายุ 25-34 ปี พบว่า ในกลุ่มสตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.27 คน ในขณะที่สตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนปานกลาง และน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการสูงกว่าคือ 2.52 คน และ 2.50 คน ตามลำดับ และในกลุ่มสตรีที่มีระดับอายุ 35-44 ปี และ 45 ปีขึ้นไป ก็มีความแตกต่างของจำนวนบุตรที่ต้องการกับระดับดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนในทำนองเดียวกัน

และจากสมมติฐานที่วางไว้ว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนมากอายุน้อยจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อยและอายุมาก ซึ่งจากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มสตรีเปิดรับสื่อมวลชนมากในกลุ่มอายุน้อยที่สุดคือต่ำกว่า 25 ปี มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.27 คน ในขณะที่สตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อยและอายุมาก คือ 45 ปีขึ้นไป จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.89 คน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มสตรีที่มีอายุน้อยมักเป็นสตรีที่มีความคิดเห็นที่ค่อนข้างจะทันสมัยและมีทัศนคติใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะได้รับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ

ตารางที่ 10 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรี จำแนกตามดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนและอายุของสตรี

ดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน	อายุของสตรี				รวม
	ต่ำกว่า 25 ปี	25 - 34 ปี	35 - 44 ปี	45 ปี+	
มาก	2.27 (147)	2.27 (231)	2.46 (193)	2.69 (134)	2.40 (305)
ปานกลาง	2.29 (29)	2.52 (156)	2.60 (174)	2.76 (189)	2.61 (595)
น้อย	ก*	2.50 (10)	2.68 (28)	2.89 (19)	2.68 (160)
รวม	2.27 (229)	2.37 (397)	2.56 (395)	2.34 (339)	2.50 (1,360)

ก* กลุ่มตัวอย่างต่ำกว่า 5

เมื่อศึกษาโดยนำเอาอายุแรกสมรสของสตรีมาเป็นตัวแปรเงื่อนไข ดังปรากฏใน ตารางที่ 11 ก็พบว่า สตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนน้อย กล่าวคือ จากตารางที่ 11 ในกลุ่มสตรีที่สมรสเมื่ออายุต่ำกว่า 19 ปี พบว่า สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมาก มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.46 คน ในขณะที่สตรีเปิดรับสื่อมวลชนปานกลาง และน้อย จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการสูงกว่าคือ 2.67 คน และ 2.91 คน ตามลำดับ สำหรับในกลุ่มอายุแรกสมรสอื่น ๆ ก็พบว่าสตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยที่สุด ถึงแม้ว่าจำนวนบุตรที่ต้องการของกลุ่มสตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนปานกลางกับน้อยไม่แตกต่างกันมากนัก และไม่เป็นที่ไปในทางเดียวกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า จำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีจะมีลักษณะตรงข้ามกันกับอายุแรกสมรส กล่าวคือ สตรีที่สมรสเมื่ออายุมากก็จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อย เช่น ในกลุ่มสตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนมาก และมีอายุแรกสมรสต่ำกว่า 19 ปี มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.46 คน ในขณะที่สตรีที่มีอายุแรกสมรส 20-22 ปี, 23-25 ปี และ 26 ปีขึ้นไป มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.37 คน 2.31 คน และ 2.27 คน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจจะเป็นไปได้ว่าในกลุ่มสตรีที่มีอายุแรกสมรสสูง หรือมีอายุมากเมื่อทำการสมรสเป็นเหตุผลอันหนึ่งที่ทำให้ตัวเองคิดว่า จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อย เพราะอายุมากแล้ว และเมื่อประกอบกับได้มีการรับข่าวสารความรู้ต่าง ๆ จากสื่อมวลชนมากด้วย ยิ่งทำให้ความคิดในเรื่องจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีในกลุ่มอื่น เช่น สตรีที่อายุแรกสมรสน้อย และเปิดรับสื่อมวลชนน้อย

ตารางที่ 11 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนและอายุแรกสมรส

ดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน	อายุแรกสมรสของสตรี				รวม
	ต่ำกว่า 19 ปี	20 - 22 ปี	23 - 25 ปี	26 ปี [*]	
มาก	2.46 (332)	2.37 (229)	2.31 (94)	2.27 (51)	2.40 (706)
ปานกลาง	2.67 (289)	2.59 (188)	2.55 (75)	2.36 (42)	2.61 (594)
น้อย	2.91 (34)	2.37 (17)	ก*	2.33 (6)	2.68 (60)
รวม	2.58 (655)	2.46 (434)	2.42 (172)	2.31 (99)	2.50 (1,360)

ก* กลุ่มตัวอย่างต่ำกว่า 5

ในตารางที่ 12 เมื่อนำปัจจัยจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันมาเป็นตัวแปรเงื่อนไข ในการทดสอบตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ก็ยังคงพบว่า สตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนน้อย เช่น ในกลุ่มสตรีที่มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน 0-1 คน พบว่า สตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนมาก มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.56 คน ในขณะที่สตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนปานกลางและน้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการสูงกว่า 2.82 คน และ 2.93 คน ตามลำดับ และในกลุ่มสตรีที่มีจำนวนบุตรในปัจจุบัน 2-3 คน, 4-5 คน และ 6 คนขึ้นไป ก็มีความแตกต่างในเรื่องจำนวนบุตรที่ต้องการในทำนองเดียวกัน นั่นคือ ผู้ที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมากกว่ามีความต้องการบุตรในจำนวนที่น้อยกว่าผู้ที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อยกว่า สตรีในทุกระดับของการเปิดรับสื่อมวลชนจากตารางที่ 12 พบว่า จำนวนบุตรที่ต้องการจะมีลักษณะไปทางเดียวกับจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน กล่าวคือ จำนวนบุตรที่ต้องการเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน เช่น ในกลุ่มสตรีมีระดับการเปิดรับสื่อมวลชนมาก พบว่า สตรีที่มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน 0-1 คน มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.56 คน ในขณะที่สตรีที่จำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน 2-3 คน, 4-5 คน และ 6 คนขึ้นไป มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.88 คน 3.47 คน และ 2.77 คน ตามลำดับ จำนวนบุตรในปัจจุบันมักมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับจำนวนบุตรที่ต้องการนั้น เพราะว่าการเลือกที่จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการบางครั้งสตรีมักจะตอบจำนวนบุตรที่ต้องการของตนเอง โดยใช้จำนวนบุตรที่มีอยู่จริงของตนเองในปัจจุบันเป็นเครื่องตัดสินใจในการตอบ คือ ผู้ที่มีบุตรมากอยู่แล้ว ก็จะตอบว่า อยากมีบุตรมาก เป็นความต้องการของตนเองในทำนองเดียวกันกับสตรีที่มีบุตรน้อยอยู่แล้วก็จะตอบจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยด้วย อีกประการหนึ่งพวกที่มีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยอาจเป็นกลุ่มสตรีที่มีอายุมาก แต่ความต้องการมีบุตรมากกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ตารางที่ 12 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนและจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน

ดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชน	จำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน				รวม
	1 - 1 คน	2 - 3 คน	4 - 5 คน	6 คน ⁺	
มาก	2.56 (22)	2.88 (138)	3.47 (72)	3.77 (69)	3.04 (401)
ปานกลาง	2.82 (158)	3.19 (186)	3.68 (154)	4.05 (207)	3.47 (705)
น้อย	2.93 (30)	3.39 (54)	3.69 (49)	4.30 (118)	3.82 (251)
รวม	2.73 (310)	3.11 (378)	3.68 (275)	4.07 (394)	3.41 (1,357)

จากตารางที่ 13 เมื่อนำเอาทัศนคติการคุมกำเนิดเข้ามาเป็นเงื่อนไขในการศึกษาก็ยังพบว่า ในกลุ่มสตรีที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด พบว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนมาก มีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีเปิดรับสื่อมวลชนน้อย เช่น สตรีที่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดและมีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนมาก มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.01 คน ในขณะที่สตรีที่มีดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนปานกลาง น้อย จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.38 คน และ 3.56 คน ตามลำดับ ซึ่งก็เช่นเดียวกับสตรีในกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดพบว่า สตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่เปิดรับสื่อมวลชนน้อย

และจากตารางเดียวกันนี้ ยังพบว่า สตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนมาก และเห็นด้วยกับการคุมกำเนิดจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนน้อย และไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด คือ 3.01 คน และ 4.68 คน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งการเปิดรับสื่อมวลชนและทัศนคติการคุมกำเนิดมีผลต่อจำนวนบุตรที่ต้องการร่วมกันและเป็นปัจจัยเสริมกัน เช่น ได้รับข่าวสารต่าง ๆ หรือข่าวสารเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวจากสื่อมวลชนที่สตรีได้รับและสตรีส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวมักเป็นผู้ที่ต้องการจำกัดครอบครัว หรือต้องการมีครอบครัวขนาดเล็ก

ตารางที่ 13 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนและทัศนคติการคุมกำเนิด

การเปิดรับสื่อ	ทัศนคติต่อการคุมกำเนิด				รวม
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
มาก	3.01	(366)	3.52	(25)	3.04 (391)
ปานกลาง	3.38	(610)	4.03	(74)	3.45 (684)
น้อย	3.56	(179)	4.68	(53)	3.81 (272)
รวม	3.29	(1,155)	4.17	(152)	3.39 (1,307)

ดังนั้น การวิเคราะห์ในบทนี้ส่วนแรกคือ การนำเอาดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนของสตรี เป็นตัวแปรอิสระ และจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีเป็นตัวแปรตาม ซึ่งสรุปได้ว่าจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับดัชนีการเปิดรับสื่อมวลชนตามสมมติฐานที่วางไว้ และเมื่อนำปัจจัยเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และประชากรมาเป็นตัวแปรควบคุมในส่วนที่สอง ตัวแปรเงื่อนไขที่นำมาศึกษาก็คือ ระดับการศึกษา, รายได้ของสามี, อายุสถานที่ทำงาน, อายุแรกสมรส, จำนวนบุตรในปัจจุบัน และทัศนคติต่อการคุมกำเนิด ก็ยังคงพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานข้างต้น ซึ่งได้เสนอไว้ในการวิเคราะห์ในแต่ละตารางมาแล้ว.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย